

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2011 > Databaser > **Faglig beskrivelse af Benchmarking**

Faglig beskrivelse af Benchmarking

Artiklen indeholder en faglig beskrivelse af det nye benchmarking værktøj i Ø90. Der gives bl.a. en introduktion til Promilleafgiftsfonden for landbrug sammenhængen og konsekvenser ved givne valg i programmet.

Indledning

Benchmarking er et styringsværktøj, som har både faglig og økonomisk relevans for landmanden, fordi det giver sublimme sammenligningsmuligheder. Det er muligt at sammenligne sig med en sammenligningsgruppe, der består af næsten udelukkende identiske bedrifter eller andre udvalgte bedrifter.

Benchmarking overordnet

Benchmarking programmet foregår efter "noget for noget princippet", hvilket betyder, at regnskabet skal være overført til VFL's økonomidatabase, inden der er mulighed for at bruge benchmarking programmet. Ved overførslen tillades det samtidigt, at regnskabet må indgå i andres benchmarking grupper. Indtil videre er det kun muligt at benchmarke på landbrugsbedrifter og ikke på andre erhverv.

Det er aktiv og passivkoder i Ø90, der bestemmer, om det er muligt at vælge analyser på fanen "Valg af analyser" i benchmarking.

Benchmarking er inddelt i 4 analysesamlinger:

- Virksomhedsanalyse 1 = Resultat udvikling
- Virksomhedsanalyse 2 = Finans (intet indhold pt.)
- Produktionsanalyse 1 = Husdyr og grovfoder
- Produktionsanalyse 2 = Salgsafgrøder

Hver analysesamling har sin egen sammenligningsgruppe. Dvs. det vil være forskellige regnskaber, der indgår i sammenligningsgrupperne. Grovfoder er placeret sammen med husdyr, fordi sammenhængen mellem grovfoder- og mælkeproduktion er stor. Sammenhængen er ikke den samme ved produktion af fx korn. Derfor er salgsafgrøder placeret i sin egen analysesamling.

Virksomhedsanalyserne

Virksomhedsanalyserne giver mulighed for at benchmarke regnskaber på virksomhedsniveau. Det er muligt at vælge bedrifter, som har den samme driftsform som bedriften, der skal benchmarkes eller med bedrifter, som har en anden driftsform. Virksomhedsanalyserne består af den interne resultatopgørelse og balance. Ved disse analyser er der en så bred sammenligningsgruppe som muligt til at starte med. Du kan derefter tilføje kriterier for at definere sammenligningsgruppen. Ved denne type af analyser er bedriftsstørrelse centralt, da beløbene er i total kr. Du kan ved hjælp af kriterierne danne de sammenligningsgrupper, der passer til den konkrete ejendom.

Produktionsanalyserne

Det er vigtigt at overveje, inden analyserne laves i regnskabet hvilke produktionsgrene, der ønskes at benchmarke på. Hvis du ønsker du fx at benchmarke på kvæg, anbefaler vi **ikke**, at man bruger produktionsgrenen Husdyr uspecificeret 915. Der bør udarbejdes produktionsgrene med kvæg.

I produktionsanalyserne er der mulighed for at benchmarke på forskellige analyser: produktionsgrensopgørelse og fordelingsanalyser. Begge vises i udskriften i kr. pr. enhed.

I produktionsgrensopgørelsen bliver dækningsbidraget opgjort på det enkelte produktionsgrensnummer. Det kan f.eks. være produktionsgrene som vinterraps, slagtesvin eller malkekqvæg.

Fordelingsanalyserne består af tre forskellige analyser, som alle fungerer på samme måde. I denne type analyse bruges der produktionsgrensintervaller, fx er intervallet 6000 en sammenlægning af numrene fra 6000-6199. Der er mulighed for at vælge forskellige enhedstyper, eksempelvis ha, DE eller Årsdyr.

Det, der adskiller de tre analyser, er, at de har hver deres fokusområde:

- (A2632) Dækningsbidrag fordelt pr enhed: Fokus på dækningsbidrag.
- (A2651) Kapacitetsomkostninger fordelt pr enhed: Fokus på kapacitetsomkostninger.
- (A2662) Driftsgrensanalysen: Fokus på hele driftsgrenen. Hele resultatopgørelsen for den valgte driftsgren vises.

Ønsker du at se selve opstillingen på de tre forskellige analyser, inden du beslutter hvilke analyser, du vil anvende, henvises der til [DLBR's Analysekatolog](#).

På fanen Valg af analyser i programmet vælger du de produktionsgrensnumre / produktionsintervaller, der skal benchmarkes på. Programmet finder så de regnskaber i økonomidatabasen, der har de samme produktionsgrensnumre/produktionsintervaller i de enkelte analyser. Vælger du to numre/intervaller skal regnskaberne i sammenligningsgruppen minimum have de 2 samme produktionsgrensnumre / produktionsintervaller, før de kommer med i sammenligningsgruppen.

Der er mulighed for at medtage resultatopgørelsen i produktionsanalyserne. Hvis du vælger dette, får du mulighed for at se resultatopgørelsen ligesom i virksomhedsanalysen for de regnskaber, der indgår i sammenligningsgruppen i produktionsanalyserne.

I produktionsanalyserne er der også mulighed for at tilføje kriterier. Her er sammenligningsgruppen allerede indskrænket fra start, da du har valgt specifikke produktionsgrensnumre/produktionsintervaller at benchmarke på. Bemærk endvidere at bedriftsstørrelse ikke er vigtig her, da alle beløb vises i kr. pr. enhed.

Foreløbige regnskaber

Det er muligt at benchmarke på foreløbige regnskaber. Det kan for eksempel være relevant i forbindelse med gennemgang af det foreløbige regnskab med landmanden. I tolkningen af resultaterne skal du dog være opmærksom på den usikkerhed, der kan være ved foreløbige regnskaber.

Kriterier

Et af de generelle kriterier er egen kreds. Her er der mulighed for at vælge enten alle kredse eller egen kreds.

Når du tilføjer kriterier og indtaster værdier, sorterer programmet efter de regnskaber, der indeholder alle kriterier og er indenfor de valgte værdier.

Eksempel:

Tabel 1 Kriterier

Kriterier	Min.	Max.
Bruttoudbytte 5.000.000 kr.	7.500.000 kr.	
Hektar dyrket 50	ha. 100	ha.
Årskøer 100	stk. 150	stk.

I eksemplet i tabel 1 vil programmet finde de regnskaber i økonomidatabasen, der ligger indenfor alle 3 værdier og ikke værdien på et af kriterierne. Dvs. bruttoudbyttet skal være mellem 5 og 7,5 mio. kr., antallet af hektar skal være mellem 50 og 100, og antallet af årskøer skal være mellem 100 og 150.

Programmet gemmer som udgangspunkt de valgte kriterier og indtastede værdier. Du skal dog huske at trykke på "opdater", inden du forlader billedet.

Forvalgte kriterier (kun virksomhedsanalyserne)

Ved virksomhedsanalyser er de mest gængse kriterier til hver produktionsform forvalgt. Du kan derefter hurtigt vurdere, om de er brugbare for dig, eller om du ville fjerne nogle af dem og tilføje andre.

Sammenligningsgrupper

Sammenligningsgrupperne består altså af de ejendomme, som har de analyser, der er blevet valgt i benchmarkingprogrammet, og som opfylder de kriterier, du vælger. Eget regnskab er ikke med i sammenligningsgruppen.

Ved produktionsanalyserne er det vigtigt, at du allerede ved udarbejdelsen af regnskabet forholder dig til hvilke(n) enhed(er), du ønsker at bruge. Det er de valg af enheder, du foretager i det interne regnskab, som du kan bruge i benchmarking.

Programmet finder frem til sammenligningsgruppen ved at søge på hvilke regnskaber, der har oplysninger om den enhedstype, som er valgt i det konkrete regnskab. Nedenfor vises et eksempel med, hvordan programmet finder frem til regnskaberne i sammenligningsgruppen.

Vi har en svinebedrift, hvor der er oplyst følgende enheder: Årssøer, DE og producerede slagtesvin.

Tabel 2 Sammenligningsgruppe

Regnskab 1	Regnskab 2	Regnskab 3	Regnskab 4	Regnskab 5
DE	DE	Årssøer	Årssøer	Prod. smågrise
Årssøer	Årssøer	Prod. smågrise	Prod. smågrise	DE
Prod. smågrise	Prod. smågrise	DE	DE	Prod. sl.svin

I tabel 2 vises 5 regnskaber. Enhedstyperne i øverste række er dem, de forskellige har anvendt som enhed i deres interne regnskab. I midterste og nederste række vises de øvrige enheder, der oplyst i regnskaberne. I eksemplet er produktionsgrensintervallet 7000 lavet i dækningsbidrag fordelt, og årssøer er valgt som enhed. Der er 5 andre regnskaber, der lavet analysen fordelt dækningsbidrag på produktionsintervallet 7000. Sammenligningsgruppe kommer til at bestå af 4 regnskaber, fordi det kun er regnskaberne 1-4, der har oplyst årssøer. Programmet finder altså alle de ejendomme, der har oplyst den enhed, som du har valgt. Det er ikke et krav, at ejendommene i sammenligningsgruppen har valgt samme enhed som dig.

På den måde får vi den størst mulige sammenligningsgruppe. Hvis programmet kun havde fundet de regnskaber, hvor der er valgt samme enhed som i eget regnskab, vil der kun blive 2 i sammenligningsgruppen (regnskab 3 + 4).

Målvariable

Målvariablen bruges til sortere regnskaberne i sammenligningsgruppen efter for derigennem at finde frem til "bedste gruppen". Der er mulighed for at vælge forskellige målvariable, men der kan kun vælges én målvariabel pr. analysesamling.

Udskriften:

Udskriften indeholder 4 kolonner:

- Egne tal
- Sammenligningsgruppe 1
- Sammenligningsgruppe 2
- Afvigelse

Kolonnen med afvigelse er altid eget regnskab ift. sammenligningsgruppe 1. I denne kolonne kan du hurtigt få overblik over, hvilke poster, der afviger mest positivt eller negativt fra dit regnskab.

Virksomhedsanalyserne: Tallene beregnes ved at tage et simpelt gennemsnit af regnskaberne i den valgte sammenligningsgruppe.

Produktionsanalyserne: Her bliver resultat på de forskellige poster divideret med de enheder, der er oplyst i det enkelte regnskab for at få et resultat pr. enhed. Herefter bliver der taget et simpelt gennemsnit ligesom i virksomhedsanalyserne.